

РАДА СУДДІВ УКРАЇНИ

01601, м. Київ, вул. Липська, 18/5, тел.: (044) 277-76-29, факс: (044) 277-76-30

12 травня 2016 року

м. Київ

Р І Ш Е Н Н Я

№ 36

До Ради суддів України надходять численні звернення від суддів за роз'ясненням щодо наявності чи відсутності конфлікту інтересів у їх діяльності.

На виконання Закону України «Про запобігання корупції» та Закону України «Про судоустрій і статус суддів» рішенням Ради суддів України від 04 лютого 2016 року № 2 затверджений Порядок здійснення контролю за дотриманням законодавства щодо конфлікту інтересів в діяльності суддів та інших представників судової системи та його врегулювання (далі - Порядок), яким визначений порядок здійснення Радою суддів України контролю за додержанням вимог законодавства щодо врегулювання конфлікту інтересів у діяльності суддів, інших представників судової системи та прийняття рішень про врегулювання реального чи потенційного конфлікту інтересів в діяльності зазначених осіб.

Так, статтями 5 та 7 Порядку одним із способів здійснення Радою суддів України контролю за дотриманням законодавства про конфлікт інтересів визначено надання за заявою суб'єктам конфлікту інтересів роз'яснень щодо наявності у їх діяльності реального або потенційного конфлікту інтересів, а також щодо заходів їх запобігання та врегулювання.

Радою суддів України вивчені та проаналізовані звернення суддів за роз'ясненням щодо наявності або відсутності конфлікту інтересів та шляхів його врегулювання.

В результаті аналізу цих звернень виявлено, що вони стосуються як конфлікту інтересів, який може бути врегульований у порядку, визначеному процесуальним законом, так і конфлікту інтересів, який не може бути врегульований у процесуальний спосіб.

Відповідно до вимог пункту 9 частини п'ятої статті 131 Закону України «Про судоустрій і статус суддів» питання вирішення конфлікту інтересів у процесуальний спосіб визначається відповідним процесуальним законом і не

потребує вирішення Радою суддів України.

У таких випадках не застосовується частина сьома статті 131 Закону України «Про судоустрій і статус суддів», якою на суддів покладено обов'язок повідомляти Раду суддів України у разі виникнення реального чи потенційного конфлікту інтересів не пізніше наступного робочого дня з моменту виникнення такого конфлікту інтересів у письмовій формі.

Отже, в разі виникнення конфлікту інтересів, який може бути врегульований в процесуальний спосіб (відвід, самовідвід), суддя врегулює його самостійно без повідомлення про таке Раду суддів України.

З аналізу звернень за роз'ясненням суддів щодо конфлікту інтересів, який не може бути врегульований в процесуальний спосіб, вбачається, що вони стосуються в більшості питань роботи в одній судовій установі суддів і їх близьких осіб (голова суду – суддя, помічник, працівник апарату суду, суддя – суддя, помічник, працівник апарату суду).

Статтею 1 Закону України «Про запобігання корупції» визначені терміни, які мають бути враховані при вирішенні питання щодо наявності або відсутності реального або потенційного конфлікту інтересів, а саме:

близькі особи - особи, які спільно проживають, пов'язані спільним побутом і мають взаємні права та обов'язки із суб'єктом, зазначеним у частині першій статті 3 цього Закону (крім осіб, взаємні права та обов'язки яких із суб'єктом не мають характеру сімейних), у тому числі особи, які спільно проживають, але не перебувають у шлюбі, а також - незалежно від зазначених умов - чоловік, дружина, батько, мати, вітчим, мачуха, син, дочка, пасинок, падчерка, рідний брат, рідна сестра, дід, баба, прадід, прабаба, внук, внучка, правнук, правнучка, зять, невістка, тесть, теща, свекор, свекруха, усиновлювач чи усиновлений, опікун чи піклувальник, особа, яка перебуває під опікою або піклуванням згаданого суб'єкта;

потенційний конфлікт інтересів – це наявність у особи приватного інтересу у сфері, в якій вона виконує свої службові чи представницькі повноваження, що може вплинути на об'єктивність чи неупередженість прийняття нею рішень, або на вчинення чи невчинення дій під час виконання зазначених повноважень;

реальний конфлікт інтересів – це суперечність між приватним інтересом особи та її службовими чи представницькими повноваженнями, що впливає на об'єктивність або неупередженість прийняття рішень, або на вчинення чи невчинення дій під час виконання зазначених повноважень;

приватний інтерес – це будь-який майновий чи немайновий інтерес особи, у тому числі зумовлений особистими, сімейними, дружніми чи іншими позаслужбовими стосунками з фізичними чи юридичними особами, у тому

числі ті, що виникають у зв'язку з членством або діяльністю в громадських, політичних, релігійних чи інших організаціях, - які мають бути враховані при вирішенні питання щодо наявності або відсутності реального або потенційного конфлікту інтересів.

Заслухавши та обговоривши інформацію голови комітету етики, врегулювання конфлікту інтересів та професійного розвитку суддів Ради суддів України Чумаченко Т.А. про висновки комітету щодо звернень за роз'ясненням наявності або відсутності конфлікту інтересів, відповідно до статті 131 Закону України «Про судоустрій і статус суддів», Положення про Раду суддів України, затвердженого Х позачерговим з'їздом суддів України 16 вересня 2010 року (із подальшими змінами), Положення про комітет етики, врегулювання конфлікту інтересів та професійного розвитку суддів Ради суддів України, затвердженого рішенням Ради суддів України від 04 лютого 2016 року № 3, Рада суддів України

в и р і ш и л а:

1. Взяти до відома висновки комітету етики, врегулювання конфлікту інтересів та професійного розвитку суддів Ради суддів України, повідомлені головою комітету Чумаченко Т.А.

2. На звернення суддів щодо наявності чи відсутності в їх діяльності реального або потенційного конфлікту інтересів, а також, які заходи належить вживати для їх запобігання або врегулювання, надати роз'яснення, що:

2.1. Робота в одній судовій установі суддів і їх близьких осіб сама по собі не породжує конфлікт інтересів;

- для визначення наявності або відсутності конфлікту інтересів в умовах роботи в одній судовій установі суддів і їх близьких осіб слід виходити зі співвідношення їх посадових обов'язків;

2.2. Заходами самостійного запобігання та врегулювання конфлікту інтересів є:

а) усунення від виконання завдання, вчинення дій, прийняття рішення, не пов'язаних зі здійсненням правосуддя, чи участі в його прийнятті в умовах реального чи потенційного конфлікту інтересів (пункт 3 статті 15 Порядку);

б) усунення відповідного приватного інтересу з наданням підтверджуючих це документів Раді (пункт 4 статті 15 Порядку);

в) подання заяви щодо перегляду обсягу службових повноважень особи, не пов'язаних зі здійсненням правосуддя, з метою виключення факторів, які спричиняють конфлікт інтересів (пункт 5 статті 15 Порядку);

г) подання заяви про переведення особи на іншу посаду або в інший суд (пункт 6 статті 15 Порядку);

д) подання заяви про звільнення особи (пункт 7 статті 15 Порядку);

2.3. У разі неможливості врегулювати конфлікт інтересів самостійно, суддя звертається до Ради суддів України з метою його зовнішнього врегулювання відповідно до статті 29 Закону України «Про запобігання корупції» та статті 16 Порядку.

3. Рішення Ради суддів України надіслати судам загальної юрисдикції для обговорення на зборах суддів та використання у роботі.

4. Створити на веб-порталі судової влади України та веб-сайті Ради суддів України окремий розділ про конфлікт інтересів з вміщенням в ньому Закону України «Про запобігання корупції», Закону України «Про судоустрій і статус суддів», Порядку здійснення контролю за дотриманням законодавства щодо конфлікту інтересів в діяльності суддів та інших представників судової системи та його врегулювання, опис можливих типових ситуацій конфлікту інтересів (по мірі їх підготовки) та відповідні рішення Ради суддів України.

Відповідальними за створення, розміщення та наповнення розділу про конфлікт інтересів визначити Державну судову адміністрацію України, прес-центр судової влади, комітет етики, врегулювання конфлікту інтересів та професійного розвитку суддів та комітет з питань комунікації (в тому числі ЗМІ) Ради суддів України.

Голова

Ради суддів України

В.М. Сімоненко